

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово - економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР
_____Л.М.Рославець
_____ 20__ р.

**Методичні вказівки щодо організації
самостійної роботи студентів
з дисципліни
Основи психології
для студентів 3 курсу
спеціальності:**

022 «Дизайн»

Уклав

О.М. Гайдей

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
гуманітарних та
соціально-економічних дисциплін
Протокол № _____
від „_____” _____ 20__ р.

Голова циклової комісії

О.Г.Дрозд

Самостійне заняття № 1

Тема: Предмет, завдання та структура психологічної науки.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Сучасна психологія та її місце в системі наук.
- 2 Основні галузі психології

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Аргументуйте твердження про психологію як одну з провідних наук про людинознавство?
- 2 Які основні завдання психології сучасному етапі? Чим вони зумовлені?
- 3 Охарактеризуйте взаємодію психології з іншими науками про людину і суспільство?
- 4 Охарактеризуйте основні галузі психології?

Самостійне заняття № 2

Тема: Розвиток психології як науки.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

1. Головні напрями сучасної психології

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Визначте основні положення біхевіористичних концепцій формування особистості?

- 2 Які основні постулати висували послідовники теорії психоаналізу та їх вплив на розвиток особистості
- 3 Охарактеризуйте теорії гуманістичнох та генетичної психології?

Самостійне заняття № 3

Тема: Свідомість та психіка

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Поняття про психіку. Фізіологічні основи психіки людини. Природа та механізм психічних явищ.
- 2 Розвиток психіки тварин та людини. Відмінність психіки людини від психіки тварин.
- 3 Поняття про свідомість. Суспільно-історичний характер свідомості.
- 4 Структура свідомості та її основні характеристики.
- 5 Свідоме та несвідоме в психічній діяльності людини.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Дайте визначення поняття «психіка»?
- 2 Вкажіть основні етапи розвитку психіки людини та тварин?
- 3 Які основні компоненти можна виділити в структурі свідомості?
- 4 В чому виявляються несвідомі прояви в психіці людини??

Самостійне заняття № 4

ТЕМА: Відчуття

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

1. Основні властивості відчуттів: якість, інтенсивність (сила), тривалість і просторова локалізація відчуттів.
2. Закономірності відчуттів: пороги чутливості, адаптація, післядія, взаємодія.
3. Компенсаторні можливості в галузі відчуттів.

Література:

- 1 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.

- 2 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 3 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Яке місце відчуттів у пізнанні навколишнього світу?
- 2 Розкрийте суть кожної закономірності відчуттів?
- 3 Вкажіть основні властивості відчуттів?
- 4 У чому виявляються **компенсаторні можливості відчуттів** ?
- 5 Чому психічний процес відчуття" належить до чуттєвого пізнання?
- 6 Як пов'язані між собою відчуття та діяльність?

Самостійне заняття № 5

ТЕМА: Сприйняття

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Класифікація сприймань, їх види.
- 2 Індивідуальні відмінності в сприйманні.
- 3 Індивідуальні типи сприймання.

Література:

- 1 Загальна психологія: Підручник/ О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Либідь, 2005. – 464с.
- 2 Загальна психологія./ За редакцією академіка С.Д.Максименка. Підручник. – 2-ге вид., - Вінниця: Нова книга, 2004. – 704с.
- 3 Основи психології: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів/ А.І.Веракіс, Ю.І.Завалевський, К.М.Левківський. – Х.- К.,2005. – 416с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Який вплив на сприймання може справляти попередній досвід людини?
- 2 Які чинники впливають на формування індивідуального стилю сприйняття?
- 3 Вкажіть основні типи сприйняття?
- 4 Яким чином у професійній діяльності проявляються індивідуальні властивості сприйняття?

Самостійне заняття № 6

Тема: Пам'ять

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Фізіологічні основи пам'яті. Теорії пам'яті.
- 2 Основні періоди розвитку пам'яті.
- 3 Індивідуальні особливості пам'яті та її розвиток.
- 4 Основні порушення пам'яті

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Яка роль пам'яті у психічному житті людини?
- 2 Якою є природа асоціацій і яким є їх значення в житті людини?
- 3 Яким чином фізичні та хімічні теорії пояснювали процеси пам'яті людини?
- 4 У чому виявляються індивідуальності пам'яті?
- 5 Які основні періоди розвитку пам'яті розрізняють протягом життя людини?
- 6 Які розлади пам'яті можуть виникнути у людини? В чому вони проявляються?

Самостійне заняття №7

Тема: Мислення

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Поняття про інтелект . Види інтелекту.
- 2 Основні підходи до вивчення інтелекту.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Дайте визначення інтелекту?
- 2 Які компетенції особистості складають сутність інтелекту?
- 3 Яким порушенням може піддаватись інтелект людини?
- 4 Охарактеризуйте основні види інтелекту?
- 5 Які фактори впливають на формування та розвиток інтелекту?
- 6 Зробіть порівняльну характеристику основних підходів до вивчення інтелекту?

Самостійне заняття №8

Тема: Увага.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Фізіологічна основа уваги.
- 2 Основні етапи розвитку уваги.
- 3 Уважність як властивість особистості. Неуважність та її причини.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Яке місце посідає увага в житті та діяльності людини?
- 2 Охарактеризуйте фізіологічні механізми уваги.
- 3 Що спричинює коливання уваги?
- 4 Які умови ефективного формування уваги?
- 5 Охарактеризуйте основні етапи розвитку уваги у людини?
- 6 Які причини можуть призвести до розвитку неуважності?

Самостійне заняття №9

Тема: Уява.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Фізіологічні основи уяви.
- 2 Індивідуальні особливості уяви і її розвиток.
- 3 Відмінності між людьми за ступенем розвитку уяви і за типом уявлень, якими вони оперують найчастіше за все.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Що є фізіологічним механізмом уяви?
- 2 Зазначте якими індивідуальними особливостями уяви люди різняться між собою?
- 3 Від чого залежить багатство створюваних людиною образів?
- 4 Як уява пов'язана з іншими пізнавальними процесами?

Самостійне заняття №10

Тема: Емоції і почуття. Воля.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Основні функції емоцій. Теорії емоцій.
- 2 Загальне уявлення про почуття. Характеристика різних почуттів. Форми прояву почуттів.
- 3 Поняття про волю. Функції волі.
- 4 Характеристика вольових дій. Довільні і мимовільні рухи. Особливості довільних рухів і дій.
- 5 Вольовий акт і його структура. Вольове зусилля.
- 6 Вольові якості особистості та їх розвиток.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр. для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Розкажіть про співвідношення понять «емоції» і «почуття».
- 2 Дайте характеристику вищих почуттів людини.
- 3 Дайте характеристику волі як процесу свідомого регулювання поведінки?
- 4 Охарактеризуйте вольові дії?
- 5 Розкрийте зміст структурних компонентів вольових дій?
- 6 Що відноситься до вольових якостей людини?

Самостійне заняття №11

Тема: Психічні стани особистості та їх регуляція.
Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Поняття про адаптацію людини.
- 2 Види адаптації.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Яку роль у гармонізації людини з фізичним і соціальним середовищем відіграє адаптація?
- 2 Сформулюйте загальні закономірності адаптації організму до різних умов?
- 3 Охарактеризуйте типи пристосувально-адаптивної поведінки живих? організмів?
- 4 Назвіть фази процесу адаптації.
- 5 Назвіть чинники, які сприяють процесу адаптації?
- 6 Охарактеризуйте види адаптації та осодливості її перебігу?

Самостійне заняття №12

Тема: Психологія особистості.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Потреби та мотиви діяльності особистості. Види потреб.
- 2 Активність особистості та її джерела. Спрямованість особистості.
- 3 Теорії особистості.
- 4 Класифікація типів особистості.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Дайте визначення потреби, мотиву?
- 2 Охарактеризуйте основні теорії особистості?
- 3 У чому полягає сутність спрямованості особистості? Чи можна розуміти спрямованість людини як прояв усіх притаманних їй спонукань?
- 4 У чому може виявлятися позитивна і негативна установка в житті людини? Чи можна формувати її цілеспрямовано і як саме?
- 5 Яку роль відіграють інтереси в діяльності людини?
- 6 Охарактеризуйте основні види мотивів? З'ясуйте їх вплив на формування особистості?

Самостійне заняття №13

Тема: Психологія діяльності.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Поняття про навички, вміння. Процес формування вмінь та навичок. Умови формування вмінь та навичок. Різновиди вмінь та навичок.
- 2 Основні види діяльності (ігрова, учбова, трудова) та їх порівняльна характеристика.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Дайте визначення вміння, навички?
- 2 Якою є послідовність етапів формування навички?
- 3 Вкажіть умови, які сприяють формування навичок?
- 4 Які вміння та навички розрізняють в професійній діяльності людини?
- 5 Якими є характерні ознаки гри як різновиду діяльності?
- 6 Якими є характерні ознаки навчання як різновиду діяльності?
- 7 Якими є характерні ознаки праці як різновиду діяльності?

Самостійне заняття №14

Тема: Психологія груп.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Методи вивчення міжособистісних стосунків в групі (соціометрія та референтометрія).
- 2 Міжособистісні стосунки в групах, їх якісна відмінність. Колективістичне самовизначення, ідентифікація, згуртованість та референтність групи.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Дайте згуртованості групи, колективістичного самовизначення?
- 2 Яка група може виступати для особистості референтною?
- 3 Якими істотними ознаками характеризується колектив?
- 4 У чому полягає суть методу соціометрії? Які його основні недоліки?
- 5 У чому полягає суть методу референтності?
- 6 Які соціометричні статуси можуть мати члени групи ?
- 7 Які фактори визначають міжособистісні стосунки в групі?

Самостійне заняття №15

Тема: Психологія людських взаємовідносин.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Процес спілкування. Спілкування, як соціально-психологічний феномен. Взаємозв'язок між спілкуванням і діяльністю людей.
- 2 Сутність, структура, функції спілкування.
- 3 Види, форми, та рівні спілкування.
- 4 Спілкування, як обмін інформацією. Спілкування, як взаємодія.
- 5 Спілкування, як сприймання та розуміння один одного. Поняття соціальної перцепції, її основні функції та механізми. Поняття соціального стереотипу.
- 6 Бар'єри спілкування.
- 7 Механізми взаєморозуміння.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.

- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Чому спілкування вважають соціально – психологічним феноменом?
- 2 Які функції виконує спілкування в суспільстві?
- 3 Вкажіть основні компоненти в структурі спілкування?
- 4 На яких рівнях може відбуватися спілкування?
- 5 Вкажіть основні види та форми спілкування?
- 6 У чому полягає дія фактору перевершенності, фактору привабливості, фактору відношення до нас?
- 7 Які бар'єри існують на шляху адекватної передачі інформації?
- 8 Охарактеризуйте принципи дії механізмів взаєморозуміння?

Самостійне заняття №16

Тема: Психологія конфлікту.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Поняття конфлікту, його структура, види, стадії протікання.
- 2 Причини виникнення конфліктів.
- 3 Способи розв'язання конфліктних ситуацій.
- 4 Типи конфліктних особистостей.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Проаналізуйте основні риси поведінки конфліктних особистостей?
- 2 Які прийоми необхідно застосовувати при взаємодії з конфліктною особистістю?
- 3 Які основні джерела та причини виникнення конфліктів в організації?
- 4 Охарактеризуйте можливі способи розв'язання конфліктних ситуацій?

5 Охарактеризуйте основні стилі поведінки особистості в умовах конфлікту?

Самостійне заняття №17

Тема: Темперамент

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Вчення про темперамент.
- 2 Співвідношення темпераменту і індивідуального стилю діяльності.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Чому спілкування вважають соціально – психологічним феноменом?
- 2 Які функції виконує спілкування в суспільстві?
- 3 Вкажіть основні компоненти в структурі спілкування?
- 4 На яких рівнях може відбуватися спілкування?
- 5 Вкажіть основні види та форми спілкування?
- 5 У чому полягає дія фактору перевершенності, фактору привабливості, фактору відношення до нас?
- 6 Які бар'єри існують на шляху адекватної передачі інформації?
- 7 Охарактеризуйте принципи дії механізмів взаєморозуміння?

Самостійне заняття №18

Тема: Характер

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Теоретичні та експериментальні підходи до дослідження характеру. Різні напрямки «характерології». Концепції К. Леонгарда і А. Е. Личко. Типологія характеру по К. Юнгу.
- 2 Формування характеру. Особливості формування характеру в дитячому віці. Сензитивний період для формування характеру.
- 3 Трансформація характеру протягом життя.

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Які теорії розвитку та діагностики характеру існували на різних етапах розвитку людства ?
- 2 Розкажіть про концепції акцентуації характеру, запропоновані К. Леонгардом і А. Є. Личко.?
- 3 У чому полягає психологічний механізм формування характеру?
- 4 Які основні періоди розрізняють в процесі формування характеру? Їх характеристика?
- 5 Що таке «самовиховання» характеру?
- 6 Які фактори впливають на формування та трансформації характеру?

Самостійне заняття №19

Тема: Здібності.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Розвиток здібностей. Основні етапи розвитку здібностей.
- 2 Рівні розвитку здібностей та індивідуальні відмінності.
- 3 Теорії здібностей..

Література:

- 1 Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
- 2 Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
- 3 Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
- 4 Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.

Питання для самоконтролю:

- 1 Що становлять собою здібності?
- 2 Які етапи проходять здібності в процесі свого розвитку?
- 3 Який взаємозв'язок задатків і здібностей?

4 Які рівні здібностей Ви знаєте?

6 У чому виявляються загальні здібності?

7 Які основні постулати теорій спадковості здібностей?

8 Які основні постулати теорій придбаних здібностей ?